

บทที่ 6

การใช้สื่อของกลุ่มผู้สนับสนุนโครงการวางท่อส่งก๊าซธรรมชาติ จากแหล่งขาดานา สหภาพพม่า

6.1 ความเป็นมาของกลุ่มผู้สนับสนุน

ความเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้สนับสนุนการก่อสร้างท่อส่งก๊าซธรรมชาติเริ่มขึ้นท่ามกลางกระแสคัดค้านการก่อสร้างของกลุ่มอนุรักษ์กาญจน์ที่เริ่มมีมากขึ้น โดยมีทั้งส่วนบุคคลและกลุ่มที่แสดงจุดยืนในการสนับสนุนการก่อสร้างท่อส่งก๊าซธรรมชาติด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การออกจดหมายเปิดผนึกของนายกำธร ล້อวงศ์งาม รองประธานหอการค้าและเลขาธิการหอการค้าจังหวัดกาญจนบุรี หนังสือขอสนับสนุนการวางท่อก๊าซถึงรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีของ ผศ.ดร.ติเรก ตั้งสายัณห์ อาจารย์คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี เอกสารชี้แจงเหตุผลการสนับสนุนการวางท่อก๊าซธรรมชาติ โดยการแสดงจุดยืนเหล่านี้ในระยะแรกจะออกมาในลักษณะต่างคนต่างทำยังไม่มีการติดต่อประสานงานร่วมกันแต่อย่างใด จนกระทั่งกลุ่มผู้คัดค้านปิดป่าห้วยเขย่งในวันที่ 21 ธันวาคม 2540 กลุ่มผู้สนับสนุนการก่อสร้างท่อส่งก๊าซจึงได้มีการรวมตัวกันขึ้นเป็น “องค์กรประชาคมจังหวัดกาญจนบุรีเพื่อสนับสนุนแนวทางการวางท่อก๊าซ” หรือเรียกสั้นๆ ว่า “องค์กรประชาคมจังหวัดกาญจนบุรี” มีนายธัญญา ดาราพิสัยสุข นายกสมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านกาญจนบุรี เป็นประธานองค์กรประชาคมจังหวัดกาญจนบุรี

เมื่อมีการรวมตัวกันเป็นองค์กรประชาคมจังหวัดกาญจนบุรีแล้วได้จัดแถลงการณ์อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2541 เพื่อแสดงพลังแสดงความคิดเห็นในอีกแนวทางหนึ่งและเห็นว่า “องค์กรประชาคมจังหวัดกาญจนบุรี” เป็นองค์กรประชาชนในท้องถิ่นที่มีสิทธิในการดูแลแก้ปัญหาและจัดการทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นได้ด้วยตนเองและเห็นสมควรในการสนับสนุนการก่อสร้างท่อส่งก๊าซธรรมชาติให้ก่อสร้างได้ทันตามกำหนดระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในสัญญาจัดซื้อที่โรงแรมริเวอร์แคว มีองค์กรเข้าร่วมคือ

- สมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านกาญจนบุรี
- สมาคมชาวกาญจนบุรี
- กลุ่มเกษตรกรจังหวัดกาญจนบุรี
- หอการค้าจังหวัดกาญจนบุรี

- สภาอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี
- ศูนย์อนุรักษ์จังหวัดกาญจนบุรี
- ชมรมประวัติศาสตร์จังหวัดกาญจนบุรี
- สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี
- สมาคมชาวเรือชาวแพจังหวัดกาญจนบุรี
- สมาคมล้อมวลชนกาญจนบุรี
- ชมรมโรงแรมรีสอร์ทและสนามกอล์ฟจังหวัดกาญจนบุรี
- ชมรมชาวบ้านแนวท่อก๊าซจังหวัดกาญจนบุรี
- ชมรมพัฒนาทองผาภูมิเพื่ออนาคต
- ชมรมคู่ช่อมท่าม่วงจังหวัดกาญจนบุรี
- ชมรมบ้านและที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี
- ชมรมผู้ผลิตทรายบกจังหวัดกาญจนบุรี
- ชมรมบริหารงานบุคคลจังหวัดกาญจนบุรี

องค์กรที่เข้าร่วมลงนามในการจัดตั้ง “องค์กรประชาคมจังหวัดกาญจนบุรี” มีทั้งสิ้น 17 องค์กร ซึ่งเป็นทั้งองค์กรที่มีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปในจังหวัดกาญจนบุรีและองค์กรใหม่ที่จัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะกิจในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้ง

ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้กลุ่มองค์กรผู้สนับสนุนการก่อสร้างท่อส่งก๊าซธรรมชาติจากแหล่งยาดานาสหภาพพม่าสามารถรวมตัวกันได้ เนื่องจากการเข้ามาของ “โครงการวิจัยและพัฒนาประชาคมจังหวัดกาญจนบุรี” ของกลุ่มนักวิชาการศาลายาฟอรัม มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งมีความพยายามในการจัดตั้ง “ประชาคมระดับจังหวัด” ในจังหวัดต่างๆ โดยมีแนวคิดคือ พยายามสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในท้องถิ่น ทั้งภาครัฐ องค์กรเอกชน ธุรกิจ นักวิชาการ เพื่อร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นอย่าง “ยั่งยืน”

นักวิชาการจากศาลายาฟอรัมมหาวิทยาลัยมหิดลได้เข้ามาติดต่อขอความร่วมมือกับสถาบันราชภัฏกาญจนบุรี หน่วยงานราชการและผู้นำด้านต่างๆ ในจังหวัดกาญจนบุรีเพื่อทำโครงการวิจัยและพัฒนาประชาคมจังหวัดกาญจนบุรีในต้นปี 2541 ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ประจวบเหมาะับช่วงเวลาที่มีความขัดแย้งอย่างสุดขีดภายในจังหวัดกาญจนบุรีกรณีการก่อสร้างท่อส่งก๊าซธรรมชาติจากแหล่งยาดานา ดังนั้นการเข้ามาสร้างความเป็น “ประชาคม” ซึ่งต้องอาศัยความสัมพันธไมตรีในเชิงสร้างสรรค์ ความเข้าอกเข้าใจเป็นที่ตั้ง ในจังหวัดกาญจนบุรีนั้นถือว่าไม่ประสบ

ความสำเร็จมีเพียงรูปแบบการจัดตั้งกลุ่มนี้ขึ้นมา และการรวมกลุ่ม “ประชาคม” นั้นเป็นผลเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งในโครงการก่อสร้างก๊าซธรรมชาติทำให้ผู้ที่เข้ามาร่วมจัดตั้งส่วนใหญ่คือกลุ่มองค์กรที่ประกาศเจตนารมณ์ร่วมสนับสนุนโครงการวางท่อก๊าซธรรมชาติทั้งสิ้น ดังนั้น “องค์กรประชาคมจังหวัดกาญจนบุรี” ที่จัดตั้งขึ้นเป็น “ประชาคม” เฉพาะกิจที่ไม่ได้ตรงกับความหมายของ “ประชาคม” หรือ “ประชาสังคม” ที่แท้จริง

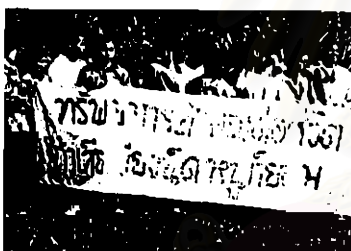
รูปภาพที่ 6.1 กิจกรรมความเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้สนับสนุนการก่อสร้างโครงการท่อส่งก๊าซ

การจัดเวทีรวมพลังสนับสนุนท่อก๊าซ

เวทีชาวบ้านจัดโดยชมรมทองผาภูมิเพื่ออนาคต

เยาวชนโรงเรียนทองผาภูมิคัดค้าน
การปิดป่าของกลุ่มอนุรักษ์

แกนนำกลุ่มผู้สนับสนุนยื่นหนังสือถึง
ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี

อย่างไรก็ตามการดำเนินงานสนับสนุนวางท่อก๊าซธรรมชาติจากแหล่งยาดานา สหภาพพม่าได้ใช้ชื่อ “องค์กรประชาคมจังหวัดกาญจนบุรี” ในการเคลื่อนไหวในสถานการณ์ความขัดแย้งการวางท่อก๊าซธรรมชาติจากแหล่งยาดานา สหภาพพมานับตั้งแต่วันที่ 20 มกราคม 2541 เป็นต้นมา

รูปภาพที่ 6.2 การจัดแถลงการณ์การรวมตัวของกลุ่มสนับสนุน

5.2 การใช้สื่อของกลุ่มผู้สนับสนุนโครงการวางท่อก๊าซ

การนำเสนอความคิดเห็นต่อโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติของกลุ่มผู้สนับสนุนนั้นส่วนใหญ่ มักจะนำเสนอผ่านสื่อที่ ปตท.ให้การสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วิทยุกระจายเสียงท้องถิ่น โดยออกมาในนามของ “ประชาคมจังหวัดกาญจนบุรี” ซึ่งกลุ่มผู้สนับสนุนสามารถเข้าไปใช้สื่อมวลชนท้องถิ่นได้อย่างง่ายดาย

นอกเหนือจากการเข้าไปใช้สื่อมวลชนแล้ว กลุ่มผู้สนับสนุนได้มีสื่ออื่นๆ เพื่อสนับสนุนการก่อสร้างท่อส่งก๊าซธรรมชาติจากแหล่งยาดานา สหภาพพม่า

1. สื่อบุคคล

ใน “ประชาคมจังหวัดกาญจนบุรี” ประกอบด้วยองค์กรต่างๆ ที่สนับสนุนการก่อสร้างท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ซึ่งองค์กรเหล่านี้มีสมาชิกเป็นจำนวนมาก อาทิ สมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านมีกำนันอยู่ในสังกัด 97 คน มีผู้ใหญ่บ้าน 1,770 คน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านละ 2 คน นอกจากนี้ยังมีสภาวัดรังกำนัน แพทย์ตำบล ซึ่งสมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านได้ขอความร่วมมือในกลุ่มสมาชิกให้เผยแพร่ข่าวสารที่เป็นผลบวกของโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติไปยังลูกบ้านของตนโดยตรง เป็นต้น ซึ่งกำนันผู้ใหญ่บ้านเหล่านี้มีส่วนอย่างมากในการชักนำความคิดของลูกบ้านในหมู่บ้านของตนได้โดยอำนาจของตำแหน่งหน้าที่ และสามารถที่จะรวบรวมลูกบ้านออกมาแสดงพลังเพื่อสนับสนุนโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติได้โดยไม่ยาก

ส่วนองค์กรอื่นๆ นอกจากจะมีสมาชิกสังกัดจำนวนมากแล้วยังเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันอย่างดีในจังหวัดกาญจนบุรี เช่น นายกำธร ล้อวงศ์งาม ประธานบริษัท ริเวอร์แควการ์เดน จำกัด ประธานบริษัทท่องเที่ยวทางรถไฟ จำกัด เจ้าของกิจการบ้านริมแควพริมน้ำ รองประธานและเลขาธิการหอการค้าจังหวัดกาญจนบุรีและอีกหลายตำแหน่ง, พลโทรวมศักดิ์ ไชโยภิมรินทร์ประธานชมรมประวัติศาสตร์ ก็เป็นผู้ที่ชาวกาญจนบุรีรู้จักดี เป็นต้น เมื่อบุคคลเหล่านี้ ซึ่งมีสมาชิกจำนวนมากนำกลุ่มองค์กรของตนสนับสนุนการก่อสร้างท่อส่งก๊าซธรรมชาติจากแหล่งยาดานาทำให้ปริมาณของผู้สนับสนุนโครงการท่อส่งก๊าซ

ธรรมชาติในจังหวัดกาญจนบุรีเพิ่มขึ้นมากขึ้นเรื่อยๆ ในหมู่สมาชิกองค์กร
ดังกล่าว

2. หอกระจายข่าว

แต่ละหมู่บ้านในจังหวัดกาญจนบุรีส่วนใหญ่จะมีหอกระจายข่าวซึ่งเป็น
สื่อที่มีส่วนช่วยการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโครงการท่องเที่ยวธรรมชาติจาก
แหล่งยอดานาได้มาก หากมีข้อมูลต่างๆ ทั้งเอกสาร เทปบันทึกเกี่ยวกับโครงการ
นี้จะแจกไปยังผู้ใหญ่บ้านแต่ละแห่งเพื่อนำไปให้โฆษกประจำหอกระจายข่าวเปิด
กระจายเสียง นอกจากนี้หอกระจายข่าวในหลายแห่งกระจายเสียงรายการ
“สถานสัมพันธ์ชาวบ้านปตท.” ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัด
กาญจนบุรี ซึ่งเป็นรายการที่ ปตท.ให้การสนับสนุนเพื่อเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับ
โครงการท่องเที่ยวธรรมชาติและปตท.ให้การสนับสนุนเพื่อเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับ
รวมทั้งรับฟังปัญหาที่ชาวบ้านได้รับความเดือดร้อนจากการก่อสร้างท่องเที่ยว
ธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหาก่อนที่ปัญหาจะลุกลามใหญ่โต

3. แผ่นพับ แผ่นปลิว

กลุ่มผู้สนับสนุนมักใช้แผ่นพับ แผ่นปลิว เพื่อตอบโต้ข้อมูลของฝ่ายคัด
ค้านและเพื่อแสดงข้อคิดเห็นของกลุ่มต่อต้านการก่อสร้างท่องเที่ยวธรรมชาติใน
ครั้งนี้ แผ่นพับแผ่นปลิวที่ออกมาในนามของ “องค์กรประชาคมจังหวัด
กาญจนบุรี” ที่ผลิตเป็นจำนวนมากได้ใช้แจกในการแสดงพลังมวลชนสนับสนุน
การก่อสร้างท่องเที่ยวธรรมชาติที่บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดกาญจนบุรี เมื่อ
วันที่ 23 มกราคม 2541

อย่างไรก็ตามก่อนการรวมตัวขององค์กรต่างๆ เพื่อสนับสนุนท่องเที่ยว
ธรรมชาติเป็น “องค์กรประชาคมจังหวัดกาญจนบุรี” ได้มีแผ่นพับ แผ่นปลิวที่
ออกมาในนามของสมาคม ชมรม หรือส่วนบุคคล เป็นระยะ เช่น จัดหมายเปิด
ผนึกของนายกำธร ล้อวงศ์งาม รองประธานหอการค้าและเลขาธิการหอการค้า
จังหวัดกาญจนบุรี, แถลงการณ์ชี้แจงต่อประชาชนชาวไทยของนายธัญญา ดารา
พิสัยสุข นายกสมาคมก้านัน ผู้ใหญ่บ้านจังหวัดกาญจนบุรี, การทำแถลงการณ์

ความคิดเห็นของสมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อกรณีโครงการทอส่งก๊าซธรรมชาติ และนำแจกจ่ายไปยังกำนันผู้ใหญ่บ้านในการประชุมประจำเดือนทุกครั้ง, จดหมายถึงรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อสนับสนุนการวางท่อก๊าซเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าและพัฒนาอุตสาหกรรมของ ผศ.ดิเรก ตั้งสายัณห์ อาจารย์ คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจังหวัดกาญจนบุรี

การออกจดหมายเปิดผนึก การทำจดหมายถึงบุคคลสำคัญระดับประเทศเป็นความพยายามในช่วงเริ่มต้นของผู้ที่เห็นด้วยกับการก่อสร้างทอส่งก๊าซซึ่งเป็นความคิดเห็นในระดับปัจเจกบุคคลที่พยายามสื่อไปยังสาธารณชนว่า "ชาวจังหวัดกาญจนบุรีไม่ได้ต่อต้านท่อก๊าซทั้งหมด" ซึ่งจดหมายเหล่านี้เปรียบเสมือนประกายเริ่มต้นของการสนับสนุนการก่อสร้างทอส่งก๊าซ เนื่องจากเมื่อองค์กรต่างๆ ซึ่งมีความคิดเห็นในลักษณะเดียวกันก็ได้ออกมาเคลื่อนไหวด้วยวิธีการต่างๆ และในที่สุดจึงมีการรวมกลุ่มกันขึ้น เมื่อมีการเคลื่อนไหวเกิดขึ้นภายในจังหวัดกาญจนบุรีอีกแนวทางหนึ่ง หลังจากที่กลุ่มผู้คัดค้านมีกิจกรรมต่างๆ เพื่อแสดงความไม่เห็นด้วยกับการก่อสร้างทอส่งก๊าซมานานประมาณ 1 ปีแล้ว เพิ่งจะมีความเคลื่อนไหวจากกลุ่มผู้สนับสนุนภายในจังหวัดกาญจนบุรี ทำให้สื่อมวลชนเริ่มหันมาจับตาความเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้สนับสนุนด้วยเช่นกัน ซึ่งเป็นอีกวิธีการหนึ่งในการที่ทำให้สื่อมวลชนสนใจ การออกแผ่นพับ แผ่นปลิว หรือแถลงการณ์ในช่วงที่เกิดสถานการณ์ความขัดแย้งนอกจากจะเป็นการสื่อโดยตรงไปยังผู้ที่ได้รับแล้ว ยังถือเป็นเสมือน "จดหมายข่าว" ให้กับสื่อมวลชนเพื่อเผยแพร่ในวงกว้างต่อไปได้อีกด้วย นอกจากนี้การออกจดหมายเปิดผนึกหรือจดหมายสนับสนุนการก่อสร้างทอส่งก๊าซธรรมชาติเหล่านี้สร้างความยินดีให้กับปตท.อย่างมาก

"ตอนนั้นทุกคนเริ่มหันมามองแล้ว คุณพละ สุขเวช, ดร.สงเกียรติก็มาหา ผู้หลักผู้ใหญ่ก็มาหาขอบคุณ เราก็ได้กำลังใจและคิดว่าเดินทางถูกต้องแล้ว แต่ไม่หวังอะไรจากเขาเลยแม้สตางค์แดงเดียว เราก็ทำให้ด้วยความบริสุทธิ์ใจคือ ไม่รู้จักกัน จนพอเราทำเอกสารออกไปมันก็ยังไม่ยุติก็เลยต้องเขียนจดหมายเปิดผนึกฉบับที่ 2 ให้กับเขาอีกฉบับให้กับสื่อนี้แหละ

แล้วก็ออกสื่อเยอะแยะ...พยายามให้คนทั่วไปและคนทั่วประเทศ
ได้รับทราบทางสื่อ ITV ก็มาสัมภาษณ์"

(ก๊อธ ล้อวงคังงาม, สัมภาษณ์ 30 มกราคม 2542)

แม้แผนพับแผนปลิวของกลุ่มผู้สนับสนุนจะมีไม่มากนักที่เผยแพร่ออกสู่
สาธารณชน แต่วาทกรรมส่วนใหญ่ที่ผ่านออกมาจะมีลักษณะที่เป็นไปในทิศทาง
เดียวกับ ปตท. ทั้งสิ้น เช่น

- การก่อสร้างท่อส่งก๊าซนั้นก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเพียงเล็กน้อยเนื่องจาก
พื้นที่ที่ตัดผ่านเป็นป่าที่มีต้นไม้อยู่ไม่มากนักและความสูญเสียที่เกิดขึ้นสามารถฟื้นตัว
กลับขึ้นมาได้อย่างรวดเร็วเพราะ ปตท. ได้แสดงความรับผิดชอบด้วยการปลูกป่าและ
ฟื้นฟูป่าบริเวณแนวท่อ พร้อมทั้งตั้งคำถามไปยังกลุ่มอนุรักษ์ว่าเหตุใดจึงไม่ไปดูแล
ป่าที่อื่นซึ่งมีการตัดไม้ทำลายกันอย่างหนักและไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ใดๆ กับประเทศ
ชาติ
- การวางท่อก๊าซจะก่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศชาติและประชาชนในท้องถิ่น จะทำ
ให้จังหวัดกาญจนบุรีเป็นเมืองศูนย์กลางอุตสาหกรรมและการค้าบริเวณแนวชายแดน
- พฤติกรรมของกลุ่มผู้คัดค้านเป็นการกระทำที่ขัดขวางการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะ
อย่างยิ่งในภาวะที่เศรษฐกิจกำลังตกต่ำอยู่ในขณะนี้ (ปี 2540-2542)
- การวางท่อก๊าซจะสร้างความมั่นคงให้กับพลังงานของประเทศ
- ก๊าซที่ซื้อมาจากพม่าเป็นก๊าซที่ราคาถูกและเป็นพลังงานที่สะอาดกว่าการใช้ น้ำมัน
ถ่านหิน และทำลายสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าพลังงานประเภทอื่นๆ
- มีความเชื่อมั่นในระบบเทคโนโลยีและประสิทธิภาพการวางท่อก๊าซของ ปตท. ที่
ดำเนินงานเกี่ยวกับด้านนี้มานานและไม่เคยประสบปัญหาเกี่ยวกับท่อก๊าซระเบิดแต่อย่าง
ใด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. ป้ายผ้า

ป้ายผ้าเป็นอีกสื่อหนึ่งที่กลุ่มผู้สนับสนุนผลิตขึ้นมาโดยใช้ข้อความสั้นๆ 1-2 ประโยคเพื่อสื่อถึงความคิดเห็นที่มีต่อโครงการท่องเที่ยวธรรมชาติจากแหล่งยาดานาซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้อความสนับสนุนการก่อสร้างท่องเที่ยว และมีบางป้ายที่เป็นการโจมตีผู้คัดค้านว่าเป็นการกลุ่มคนที่ขัดขวางการพัฒนาประเทศ ขัดขวางการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่กำลังตกต่ำอย่างหนัก (ปี 2540-2542)

- หอการค้า กาญจนบุรีสนับสนุน..การวางท่องเที่ยวของ..ปตท.
- เสียป่าเพียงน้อยนิดเพื่อเศรษฐกิจของประเทศ
- หอกาญจน์ฯศึกษาแล้ว...มติเอกฉันท์สนับสนุน 100% การวางท่องเที่ยว
- ชาวกาญจน์ .. ไม่ด้านกีฬา
- เพื่อประโยชน์ของชาติใครคัดค้านทำลายเศรษฐกิจ
- อย่าปลุกกระแส-อย่าคัดค้านไม่มีใครเชื่อหรอก
- เพื่อประโยชน์ของคนทั้งประเทศหอกาญจน์ฯ สนับสนุนเต็มที่ การวางท่องเที่ยว

ป้ายผ้าของกลุ่มผู้สนับสนุนการก่อสร้างท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะได้รับความยินยอมให้ติดประกาศบริเวณรั้วหน้าหน่วยงานราชการ เช่น ศาลากลางจังหวัด ที่ทำการอำเภอเมืองกาญจนบุรี เป็นต้น เนื่องจากกลุ่มผู้สนับสนุนบางองค์กรเป็นหน่วยงานของรัฐ บางองค์กรมีผู้มีชื่อเสียงในจังหวัดเป็นสมาชิก หรือมีผู้นำที่สามารถเข้าถึงหน่วยงานราชการได้ ประกอบกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัดกาญจนบุรีได้ให้การสนับสนุนการวางท่องเที่ยวธรรมชาติโดยอยู่เบื้องหลังการเคลื่อนไหวของผู้สนับสนุนมาโดยตลอด และกิจกรรมความเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้สนับสนุนนั้นมักจะปรึกษากับผู้ว่าราชการจังหวัดก่อนที่จะดำเนินการก่อนเสมอ

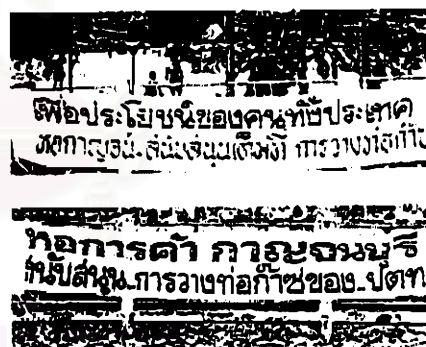
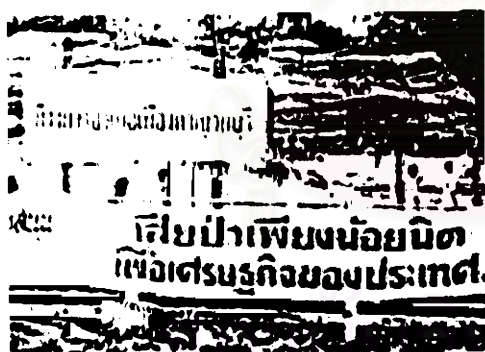
“หลังจากที่มีการต่อต้านอย่างหนักจาก NGO ผมก็ปรึกษา
ผู้ใหญ่ทางผู้ว่าราชการจังหวัดบอกว่าเราควรมีส่วนร่วมหรือเปล่า
ถ้าจะให้มีส่วนร่วมให้เราทำอะไร บอกมาเราทำได้เราจะทำ
เราต้องการทำเรื่องนี้ให้กับประชาชน”

(นายธัญญา ดาราพิสัยสุข, สัมภาษณ์ 21 มกราคม 2542)

ทำให้ผู้สนับสนุนมักได้รับความอนุเคราะห์ต่างๆ จากหน่วยงานราชการใน
จังหวัดกาญจนบุรีด้วยดี

นอกจากนี้ “ป้ายผ้า” ยังสามารถใช้เคลื่อนที่ในการรณรงค์ไปยังที่ต่างๆ
ได้โดยสะดวก สามารถสื่อให้คนทั่วไปเข้าใจได้อย่างรวดเร็วจากกลุ่มนี้เรียกห้องใน
ประเด็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ซึ่งการสื่อข้อความด้วย “ป้ายผ้า” ถือเป็นสื่อที่ในการ
ชุมนุมมักจะต้องมีไว้เสมอ

รูปภาพที่ 6.3 ป้ายผ้าของกลุ่มผู้สนับสนุน

ป้ายผ้าสนับสนุนการก่อสร้างโครงการท่อก๊าซบริเวณหน้าท่าเรือท่าเรือเมืองกาญจนบุรี
และศาลากลางจังหวัดกาญจนบุรี

5. แสดงพลังมวลชนสนับสนุนท่อส่งก๊าซ

กลุ่มผู้สนับสนุนได้พยายามแสดงให้เห็นประชาชนชาวไทยทั่วประเทศเห็นว่า
ชาวกาญจนบุรีไม่ได้คัดค้านท่อส่งก๊าซแต่อย่างใด มีเพียงกลุ่มคนเพียงน้อยนิดที่
ไม่เห็นด้วยเท่านั้น จึงพยายามแสดงจำนวนมวลชนที่เห็นด้วยกับการก่อสร้างท่อ

ส่งก๊าซ ดังนั้นองค์กรผู้ให้การสนับสนุนทั้ง 20 องค์กรได้รวบรวมสมาชิกเพื่อแสดงพลังครั้งใหญ่โดยจัดเวทีบริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดกาญจนบุรีเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2541 ตั้งแต่เวลาประมาณ 8.30 น.-12.30 น. มีผู้เข้าร่วมชุมนุมประมาณ 50,000 คน ซึ่งองค์กรหลักที่นำชาวบ้านเข้าร่วมชุมนุมได้จำนวนมาก คือ สมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งการเข้าใช้พื้นที่บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดได้นั้นแสดงให้เห็นว่าการจัดเวทีครั้งนี้มีบุคคลสำคัญในจังหวัดกาญจนบุรีให้การสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง ทำให้เกิดการรวมตัวครั้งใหญ่ได้บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด

รูปภาพที่ 6.4 การจัดเวทีกลางแจ้งบริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดกาญจนบุรีสนับสนุนการก่อสร้างโครงการท่อส่งก๊าซ

การปราศรัยของแกนนำกลุ่มผู้สนับสนุน

การจัดคอนเสิร์ตดึงดูดผู้มาร่วมชุมนุม

นอกจากนี้ยังมีการรวมตัวของกลุ่มองค์กรต่างๆ ในนาม “องค์กรประชาคมจังหวัดกาญจนบุรี” ในเวทีอื่นๆ อีก เช่น การร่วมแถลงการณ์ของ 20 องค์กร, การเข้าไปสร้างกระท่อมอาศัยบริเวณเขตพื้นที่ 28 ของชาวบ้านตำบลสหกรณ์นิคม 200 คน นำโดยนายสมชาย หงสาวดี กำนันตำบลสหกรณ์นิคม เพื่อดูแลให้การก่อสร้างท่อส่งก๊าซธรรมชาติแล้วเสร็จด้วยดี และบางครั้งมีการนำกลุ่มผู้สนับสนุนเข้าเผชิญหน้ากับกลุ่มผู้คัดค้านอย่างกรณีที่นายสุชิน หงสาวดี ผู้ใหญ่บ้านหินแหลม นำชาวบ้านไปยังบริเวณที่กลุ่มผู้คัดค้านปิดป่าแต่เจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดนกีดกันไว้ จึงเปิดเวทีบริเวณวัดซึ่งใกล้เคียงละแวกนั้นเป็นเวทีกล่าวโจมตีกลุ่มผู้ชุมนุมปิดป่าด้วยถ้อยคำที่รุนแรง เป็นต้น ซึ่งการรวมตัวเพื่อแสดงพลังของกลุ่มผู้สนับสนุนมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสนับสนุนให้มีการก่อสร้างท่อส่งก๊าซธรรมชาติให้เสร็จลุ่วงทันเวลาที่ ปตท.ได้วางไว้ และแสดงให้เห็นประชา

ชนทั้งประเทศเห็นว่าประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีไม่ได้คัดค้านโครงการวางท่อส่งก๊าซธรรมชาติทุกคนตามที่มีการกล่าวอ้าง

6. การยื่นหนังสือถึงบุคคลสำคัญ

การยื่นหนังสือให้กับบุคคลสำคัญทั้งในระดับประเทศและระดับจังหวัด เป็นกระบวนการหนึ่งของการหาแนวร่วมเดียวกับกลุ่มของตนเอง กลุ่มผู้สนับสนุนใช้วิธีการยื่นหนังสือถึงบุคคลสำคัญเพื่อแสดงเหตุผลของการสนับสนุนการก่อสร้างท่อส่งก๊าซธรรมชาติ โดยกลุ่มผู้สนับสนุนได้ยื่นหนังสือสนับสนุนการวางท่อส่งก๊าซต่อพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรี (มิถุนายน 2540), การยื่นหนังสือสนับสนุนโครงการวางท่อส่งก๊าซธรรมชาติต่อนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี (ธันวาคม 2540), การยื่นหนังสือต่อนายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ให้มีการวางท่อก๊าซในเส้นทางเดิมที่ ปตท. กำหนดไว้, การยื่นหนังสือถึงพลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้เร่งแก้ไขปัญหาการขัดขวางการวางท่อก๊าซที่มีนายสุลักษณ์ ศิวรักษ์ เป็นแกนนำ เป็นต้น

รูปภาพที่ 6.5 แกนนำกลุ่มผู้สนับสนุนยื่นหนังสือถึงบุคคลสำคัญ

5.3 อุปสรรคปัญหาในการใช้สื่อของกลุ่มผู้สนับสนุน

การใช้สื่อของกลุ่มผู้สนับสนุนประสบปัญหาเรื่องเดียวเท่านั้นคือ งบประมาณในการผลิตสื่อ และการจัดกิจกรรมต่างๆ เนื่องจาก “องค์กรประชาคมจังหวัดกาญจนบุรี” เป็นการรวมตัวกัน

ขึ้นด้วยเวลาอันรวดเร็วตั้งนั้นแต่ละองค์กรจึงไม่ได้มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมเหล่านี้ขึ้นมา ซึ่งบางครั้งกลุ่มผู้สนับสนุนได้ขอความร่วมมือในเรื่องงบประมาณไปยัง ปตท.

“บางครั้งเราขาด เราก็ขอความร่วมมือไป เช่น วันเดินขบวนมีคน 50,000 คน กำนันผู้ใหญ่บ้านช่วยขนเอามา เราก็ต้องดูแล เขาจึงขอน้ำทำไปยังกลุ่มต่างๆ ...เราทำงานเพื่อ ปตท.จะให้เรามาควักอย่างเดียวมันก็ไม่ใช่ประโยชน์สุขของเรา ประโยชน์ที่รับคือ ปตท.เป็นธุรกิจของเขา ประโยชน์โดยตรง คือ ปตท. ประโยชน์ส่วนรวมคือ ประชาชน เราถือประโยชน์ส่วนรวม ประชาชน เราเป็นหนึ่งในประชาชน”

(นายธัญญา ตาราพิสัยสุข, สัมภาษณ์ 21 มกราคม 2542)

“งบประมาณในการทำกิจกรรม ปตท.เป็นผู้สนับสนุนโดยผ่านหอการค้ามา ถ้าไม่ผ่านองค์กรมาก็ผ่านจังหวัด ไม่ได้มากมายอะไร ไม่ได้เป็นล้านๆ”

(กำธร ลีวงศ์งาม, สัมภาษณ์ 30 มกราคม 2542)

ส่วนการเข้าถึงสื่ออื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อมวลชนท้องถิ่นหรือสื่อมวลชนระดับชาติของกลุ่มผู้สนับสนุนจะเป็นไปโดยไม่ยากนัก เนื่องจากสื่อใดก็ตามที่ปตท.เป็นผู้สนับสนุนอยู่ กลุ่มผู้สนับสนุนสามารถเข้าไปใช้ได้ทุกสื่อ ไม่ว่าจะเป็นรายการสถานสัมพันธ์ชาวบ้าน/ ปตท. ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รายการ“หนุ่มน้อยผอยขาว” ของสุพร ทางสถานีวิทยุตำรวจตระเวนชายแดน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นฉบับต่างๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย